

ODLUKA

**KOJOM SE USVAJAJU ŽALBE STRANKE ZAŠTITE ŠTEDNIH ULOGA I
SOCIJALNE I PRAVNE SIGURNOSTI GRAĐANA CRNE GORE,
JUGOSLOVENSKE LEVICE U CRNOJ GORI, KOMUNISTA CRNE GORE,
DEMOHRIŠĆANSKE (PRAVOSLAVNE) STRANKE, SRPSKE RADIKALNE
STRANKE CRNE GORE, EKOLOŠKOG POKRETA CRNE GORE,
KOMUNISTIČKE PARTIJE JUGOSLAVIJE, STRANKE PRIRODNOG ZAKONA
CRNE GORE I SRPSKE DEMOKRATSKE STRANKE CRNE GORE, I
PONIŠTAVAJU RJEŠENJA REPUBLIČKE IZBORNE KOMISIJE**

("Službeni list Republike Crne Gore", br. 032/96 od 31.10.1996)

Odluka, kojom se usvajaju žalbe Stranke zaštite štednih uloga i socijalne i pravne sigurnosti građana Crne Gore, Jugoslovenske levice u Crnoj Gori, Komunističke stranke Crne Gore, Demohrišćanske (pravoslavne) stranke, Srpske radikalne stranke Crne Gore, Ekološkog pokreta Crne Gore, Komunističke partije Jugoslavije, Stranke prirodnog zakona Crne Gore i Srpske demokratske stranke Crne Gore, i poništavaju rješenja Republičke izborne komisije.

Ustavni sud Republike Crne Gore, u sastavu: sudija prof. dr Blagota Mitrić, kao predsjedavajući, i sudije: Jakša Marković, Radojko Đurićanin i Šefko Crnovršanin, na osnovu odredaba člana 113 stav 1. tačka 8. Ustava Republike Crne Gore, člana 51 stav 1. tačka 4. i člana 56 tačka 8. Zakona o Ustavnom sudu Republike Crne Gore ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 21/93), nakon održane javne rasprave, na sjednici od 23. oktobra 1996. godine, donio je

ODLUKU

Usvajaju se žalbe Stranke zaštite štednih uloga i socijalne i pravne sigurnosti građana Crne Gore, Jugoslovenske levice u Crnoj Gori, Komunističke stranke Crne Gore, Demohrišćanske (pravoslavne) stranke, Srpske radikalne stranke Crne Gore, Ekološkog pokreta Crne Gore, Komunističke partije Jugoslavije, Stranke prirodnog zakona Crne Gore i Srpske demokratske stranke Crne Gore i poništavaju:

1. rješenja Republičke izborne komisije br. 341 i br. 341/2 od 19. oktobra 1996. godine, kojim se odbija proglašenje izbornih lista Stranke zaštite štednih uloga i socijalne i pravne sigurnosti građana Crne Gore za izbor poslanika u Skupštinu Republike Crne Gore u izornoj jedinici 1 - Bar, izornoj jedinici 3 -Bijelo Polje i izornoj jedinici 8 - Podgorica I;
2. rješenja Republičke izborne komisije, br. 317/2, br. 317/2 i br. 317/3 od 19. oktobra 1996. godine, kojima je odbijeno proglašenje izbornih lista Jugslovenske levice u Crnoj Gori, za izbor poslanika u izornoj jedinci 1 - Bar, izornoj jedinici 2 - Andrijevice, Berane i izornoj jedinici 8 - Podgorica I;
3. rješenja Republičke izborne komisije br. 337/2 od 19. oktobra 1996. godine, kojima je odbijeno proglašenje izborne liste Komunističke stranke Crne Gore, za izbor poslanika u izornoj jedinici 7 - Cetinje i izornoj jedinici 14 - Tivat, Herceg Novi;
4. rješenje Republičke izborne komisije, br. 281/2 od 19. oktobra 1996. godine, kojima je odbijeno proglašenje izbornih lista Demohrišćanske (pravoslavne) stranke, za izbor poslanika u izornoj jedinici 3 -Bijelo Polje, izornoj jedinici 5 - Nikšić, Plužine, izornoj jedinici 7 - Cetinje, izornoj jedinici 8 -Podgorica I, izornoj jedinici 9 - Podgorica II i izornoj jedinici 14 - Tivat, Herceg Novi;
5. rješenja Republičke izborne komisije br. 282/2 od 19. oktobra 1996. godine, kojima je odbijeno proglašenje izbornih lista Srpske radikalne stranke Crne Gore za izbor poslanika u izornoj jedinici 3 -Bijelo Polje, izornoj jedinici 5 - Nikšić, Plužine, izornoj jedinici 8 - Podgorica I i izornoj jedinici 14 - Tivat, Herceg Novi;
6. rješenja Republičke izborne komisije br. 291/2 od 19. oktobra 1996. godine, kojima je odbijeno proglašenje izborne liste Ekološkog pokreta Crne Gore, za izbor poslanika u izornoj jedinici 1 - Bar i izornoj jedinici 2 - Andrijevice, Berane;
7. rješenja Republičke izborne komisije br. 333/2 od 19. oktobra 1996. godine, kojima je odbijeno proglašenje izbornih lista Komunističke partije Jugoslavije, za izbor poslanika u izornoj jedinici 2 - Andrijevice, Berane, Izornoj jedinici 5 - Nikšić, Plužine, izornoj jedinici 7 - Cetinje, izornoj jedinici 8 - Podgorica I i izornoj jedinici 14 - Tivat, Herceg Novi;

8. rješenja Republičke izborne komisije br. 328/2 od 19. oktobra 1996. godine, kojima je odbijeno proglašenje izbornih lista Stranke prirodnog zakona Crne Gore, za izbor poslanika u izbornoj jedinici 3 -Bijelo Polje, izbornoj jedinici 6 - Pljevlja, Žabljak, izbornoj jedinici 7 - Cetinje i izbornoj jedinici 14 -Tivat, Herceg Novi;
9. rješenja Republičke izborne komisije br. 340/2 od 19. oktobra 1996. godine, kojima je odbijeno proglašenje izbornih lista Srpske demokratske stranke Crne Gore za izbor poslanika u izbornoj jedinici 2 -Andrijevića, Berane, izbornoj jedinici 5 - Nikšić, Plužine, izbornoj jedinici 8 - Podgorica I, izbornoj jedinici 9 - Podgorica II i izbornoj jedinici 14 - Tivat, Herceg Novi.

Ova odluka objaviće se u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Obrazloženje

Stranka zaštite štednih uloga i socijalne i pravne sigurnosti građana Crne Gore, Jugoslovenska levica u Crnoj Gori, Komunisti Crne Gore, Demohrišćanska (pravoslavna) stranka, Srpska radikalna stranka Crne Gore, Ekološki pokret Crne Gore, Komunistička partija Jugoslavije, Stranka prirodnog zakona Crne Gore i Srpska demokratska stranka Crne Gore, podnijele su Ustavnom sudu žalbe na rješenja Republičke izborne komisije, navedene u izreci odluke, zbog netačno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava.

U žalbama se ističe: da je Republička izborna komisija povrijedila odredbe člana 46 Zakona o izboru odbornika i poslanika, jer je blagovremeno primljene kandidatske liste sa pratećom dokumentacijom odbila, zbog toga što je utvrdila da potpisi podrške birača nijesu dati u skladu sa zakonom, umjesto da podnosiocima izbornih lista ostavi Zakonom utvrđeni rok za otklanjanje eventualnih nedostataka; da osporena rješenja ne sadrže razloge na osnovu kojih bi se moglo provjeriti zbog čega se odbija proglašenje izbornih lista i da stranka, objektivno, nije u mogućnosti da provjeri da li je birač svojim potpisom podržao jednu ili više izbornih lista.

U toku postupka i na osnovu rezultata javne rasprave, Ustavni sud je, na sjednici od 23. oktobra 1996. godine, nakon razmatranja osporenih rješenja i cjelokupne dokumentacije, utvrdio da su žalbe osnovane i da su se stekli uslovi da se osporena rješenja ponište.

Osporenim rješenjima Republičke izborne komisije, odbijeno je proglašenje izbornih lista navedenih političkih stranaka za izbor poslanika u Skupštinu Republike Crne Gore koje su podnešene u označenim izbornim jedinicama.

Republička izborna komisija je utvrdila da određeni broj potpisa podrške birača za sporne izborne liste nije dat u skladu sa zakonom i propisima za njegovo sprovođenje, a preostali broj potpisa birača je ispod zakonom propisanog minimuma neophodnog za punovažnost izborne liste koja se podnosi u određenoj izbornoj jedinici i, s tim u vezi, našla da se ne radi o formalnim, već o bitnim nedostacima izborne liste, u kojim slučajevima se izborna lista ne vraća na otklanjanje nedostataka, već se o istoj meritorno odlučuje.

Ustavom Republike Crne Gore propisano je: da Ustavni sud odlučuje o izbornim sporovima i sporovima u vezi referendumu, koji nijesu u nadležnosti redovnih sudova (član 113 stav 1. tačka 8).

Zakonom o izboru odbornika i poslanika ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 49/92, 55/92, 16/95 i 21/96) propisano je: da je izborna lista za izbor odbornika, odnosno poslanika utvrđena ako je svojim potpisima podrži najmanje: a) u izbornoj jedinici do 6000 birača, 25 birača; b) u izbornoj jedinici do 12000 birača, 50 birača; v) u izbornoj jedinici do 24000 birača, 100 birača; g) u izbornoj jedinici do 60000 birača, 200 birača; d) u izbornoj jedinici preko 60000 birača, 300 birača i da birači koji potpisuju liste za izbor poslanika moraju imati prebivalište na području odnosne izborne jedinice (član 42. st. 1. i 3); da nadležna izborna komisija, odmah po prijemu izborne liste, utvrđuje da li je lista podnešena u određenom roku i da li je sastavljena u skladu sa ovim zakonom; da će nadležna izborna komisija, ako utvrdi da izborna lista nije podnešena blagovremeno, donijeti rješenje o odbacivanju izborne liste; da će nadležna izborna komisija, ako utvrdi da izborna lista sadrži određene nedostatke, donijeti u roku od 24 časa od prijema izborne liste, zaključak kojim se podnosiocu liste nalaže da, najkasnije u roku od 48 časova od dostavljanja zaključka, otkloni te nedostatke; da tim zaključkom podnosiocu ukazuje na radnje koje treba da obavi radi otklanjanja nedostataka i da će nadležna izborna komisija, ako utvrdi da izborna lista ne ispunjava uslove predviđene ovim zakonom, odnosno ako utvrdi da nedostaci izborne liste nijesu otklonjeni, ili nijesu otklonjeni u predviđenom roku, donijeti u narednih 48 časova rješenje kojim se odbija proglašenje te izborne liste (član 46) i da se protiv rješenja Republičke izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor može izjaviti žalba Ustavnom sudu (član 114. stav 4).

Iz navedenih odredaba Zakona proizilazi da nadležna izborna komisija može odbiti proglašenje izborne liste samo u slučaju kada izborna lista ne ispunjava uslove predviđene ovim zakonom, a da je u slučaju, kada utvrdi da izborna lista sadrži određene nedostatke, obavezna da zaključkom podnosiocu liste naloži da, najkasnije u roku od 48 časova od dostavljanja zaključka, otkloni te nedostatke i istovremeno ukaže na radnje koje treba da obavi radi otklanjanja nedostataka, pa tek nakon toga, ako utvrdi da ti nedostaci nijesu otklonjeni može donijeti rješenje o odbijanju proglašenja izbornih lista. Međutim, u konkretnom slučaju, Republička izborna komisija je utvrdila da sporne izborne liste sadrže određene nedostatke koji se odnose na podatke o biračima koji su dali potpise podrške tim

izbornim listama, i na osnovu toga odbila proglašenje izbornih lista. Na taj način, po ocjeni Ustavnog suda, Republička izborna komisija je postupila suprotno odredbi člana 46. stav 3. Zakona o izboru odbornika i poslanika, čime je povrijedila izborna prava podnosilaca žalbi u postupku utvrđivanja izbornih lista.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci ove odluke.

Odluka o objavljivanju zasniva se na odredbi člana 116. stav 3. Ustava Republike Crne Gore.

U. br. 62/96, U. br. 63/96, 64/96 i 65/96, U. br. 66/96 i 75/96, U. br. 65/96, 70/96, 71/96, 72/96, 73/96, 74/96. U. br. 76/96, U. br. 77/96, U. br. 78/96, U. br. 79/96 i U. br. 80/96

Podgorica, 23. oktobra 1996. godine

Predsjedavajući

Sudija ustavnog suda Republike Crne Gore,

Prof. dr Blagota Mitrić, s.r.